

1. KOMUNITATEA ETA KOMUNITATEKO GL

1.1. KOMUNITATE KONTZEPTUA

Komunitate kontzeptuak eduki + definizio desberdinak ikuspegiaren arabera
Erro etimologikoa → latineko communis → oinarritzko ideia: pertsonak elkarrekin bizitzen, espazio batean eta zerbait konpartitzen

Gure kasuan ikuspegi soziologikoari + GLren ikuspegiari erreparatu

1.1.1. Soziologiaren ikuspegia

GZientzietan komunitatearen ulerkerak soziologiaren eragina → Ferdinand Tönnies, *Komunitatea eta gizartea* (1887):

- Komunitatea eta gizartearen arteko bereizketa klasikoa: tipo idealak
- Helburua pertsonen arteko harremanak zergatik ematen diren azaltzea
- Komunitate tradizionalak vs gizarte eredu berriak kontrajarri
- Testuinguruak garrantzia bere ideietan (industrializazioa, urbanizazio prozesua...)

Komunitatea	Gizartea
Landa eremuko bizitza (herria)	Hiri bizitza
Familia, tradizioak eta ohiturak oinarri	Arauk (legeak) eta lehiakortasuna oinarri ("paktu soziala")
Sentimenduek, lotura emozionalek eta kontzientziak mugiarazten dituzte harremanak	Norbanakoaren helburu eta interes arrazionalak mugiarazten dituzte harremanak
Erligioaren garrantzia	Iritzi publikoaren garrantzia
Komunitateak berak eta elizak betetzen dute kontrol sozialeko funtzioa	Gizarteak berak eta Estatuak betetzen dute kontrol sozialeko funtzioa

Gaur egun soziologiak komunitate mota asko identifikatu:

- Odolezkoak → primitiboak eta berezkoak, jatorri biologikoa
- Auzokoak → oinarritzkoak, landa eremuan zein hiri giroan
- Ideologian, adiskidetasunean, erligioan, hizkuntzan... oinarritukoak
- Taldea/tribuak: protaerak eta jarrerak markatuta, kanpora oso irudi berezia + propioa erakutsi
- Zenbait erakunde sozial komunitate izendatzen dira (psikiatriko, ikastetxe, espetxe...)

Komunitateek funtzio ezberdinak betetzen dituzte:

- Pertsonen parte-hartzea bideratzen dute taldeen eta ekintza kolektiboaren bide
- Laguntza, elkartasuna, seguritatea, babesa, identitate soziala eman pertsoneri

- Sozializazioa → kideen artean ezagutzak, jokabideak, balioak igorri
- Kontoz

□ **Komunitateek funtzio ezberdinak betetzen dituzte:**

- **Pertsonen parte-hartzea bideratzen dute taldeen eta ekintza kolektiboaren bidez.**
- **Laguntza, elkartasuna, seguritatea, babesa eta identitate soziala ematen dizkiete pertsoneri (Irakurgai laburra: Ubuntu).**
- **Sozializazioa: kideen artean ezagutzak, jokabideak eta balioak igorri.**
- **Kontrol soziala: elkarbizitzaren arau sozialak ezarri eta betearazi.**

b) Gizarte langintzaren ikuspegia

Gizarte langintzan, komunitatearen definizioan eragina izan dute hurrengo autoreek:

- **Marco Marchioni**
- **Ezequiel Ander-Egg**

Marco Marchioni:

• *Komunitatea, lurralde berean bizi diren eta hainbat lotura eta komuneko interesak dituzten persona multzoa da.*

• Lau elementuk osaturikoa:

- **Lurraldea**
- **Biztanlegoa**
- **Baliabideak**
- **Gizarte eskaria**

• **Oinarrizko elementuak dira diagnostiko komunitarioa egiteko** eta esku-hartze-estrategiak erabakitzeko.

- **TALDE LANERAKO**, lau elementu hauek aztertuko ditugu:

a) **LURRALDEA:** Komunitatea kokaturik dagoen espazioa (errealitate fisikoa eta soziala).

Atal honetan azertu beharreko aspektuak

- Espazio geografikoa (kokapen fisikoa)
- Eboluzio historikoa (hurbila)
- Ezaugarri ekonomiko-produktiboak
- Hirigintza ezaugarriak
- Garraioak (barne eta kanpo komunikazioak)
- Topaketarako lekuak (plazak, espazio irekiak, natura gunek...)
- Komertzioak, ostalaritza... (ez nahastu gizarte baliabideekin)

b) BIZTANLERIA: Komunitatea osatzen duten kideen ezaugarriak eta haien arteko harremanak.

Aztertu beharreko aspektuak

- Ezaugarri sozio-demografikoak
- Ezberdintasun sozio-ekonomikoak
- Kultura aniztasuna
- Genero harremanak
- Izaera komunitarioaren nolakotasuna
- Komunitate kideen arteko kohesio maila

c) GIZARTE BALIABIDEAK

Aztertu beharreko aspektuak (babes sistemak kontuan hartu ohi dira, adibidez):

- Hezkuntza
- Osasuna
- Elkarteak eta herri/gizarte mugimenduak (taldeak, plataformak, koordinadorak, sareak...)
- Gizarte zerbitzuak

Arlo horietako bakoitzean aurki daitezkeen baliabideak publikoak (instituzionalak) edo pribatuak (hirugarren sektorekoak) izan daitezke.

d) GIZARTE BEHAR, ARAZO ETA ESKARIAK

Gizarte behar eta arazoak askotarikoak izan daitezke (zaila da zerrendatzea, kasuan kasu ezberdinak aterako dira).

Kontzeptuon arteko bereizketa egitea komeni da, adibidez:

- **Gizarte beharra:** Auzoko ume guztiak eskolatzeko aukerik ez dago (plaza nahikorik ez)
- **Gizarte arazoa:** Auzoko ume guztiak eskolatuak daude, baina absentismoa %30koa da
- **Gizarte eskaria:** Auzoko ikastetxetako Gurasoen Elkarteak batu dira plaza gehiago eskatzeko (beharrari lotuta); edo absentismoarekin amaitzeko baliabide gehiago aldarrikatzeko (arazoari lotuta). Hots: begiratuko dugu gizarte behar edo/eta arazoei erantzuteko auzoan eskari zehatzak edo aldarrikapenak egin diren (zeintzuk, nortzuen aldetik, jaso duten erantzuna, etab.).

Ezequiel Ander-Egg:

Komunitatea, unitate soziala bezala perzibitzen diren **antolatutako pertsonen multzoa** da, non kideek komuneko ezaugarri, interes, elementu, helburu edo funtzioen bat duten, **kidetasun edo pertenenzia kontzientziarekin**, eta eremu geografiko jakin batean kokatuta dauden; honetan, **pertsonen era intentsoago batean interakzionatu** egiten dute beste edozein ingurutan baino.

- Aspektu subjektiboen garrantzia azpimarratzen du:
 - **Pertenentzia** (parte sentitzea, identifikazioa)
 - **Interakzioa** (komunikazioa, interdependentzia, elkarrekiko eragina)
 - **Komuneko kultura** (esanahi konpartituak)

- **GLren ikuspuntutik, komunitatearen ezaugarriak laburbilduz:**
 - Leku geografiko zehatza hartzen du.
 - Historikoa eta dinamikoa da.
 - Ohizko edo jarraikortasuna duten gizarte harremanak
 - Interes, helburu, behar, arazoak... partekatzen dira komuneko testuinguru batean.
 - Ekintza kolektiboan aritzen diren talde ezberdinetaz osatua
 - Kideek bertakotasun sentimendua eta identitatea dute.
 - Gizarte-inklusio maila handia ahalbidetzen du.

1.2. KRITIKAK ETA KONTZEPTU ALTERNATIBOAK (20 DIAPOSI)

1.3. KOMUNITATERAKO GL-REN DEFINIZIOA ETA EZAUGARRIAK

1.4. KOMUNITATERAKO GL-REN FUNTZIOAK